

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 5 cor. 40 bani.
Pe 6 luni 2 cor. 70 bani.
Pe un an, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.
Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oră
12 bani, a treia-oră 10 bani.

Pentru casa de adăpost a orfanilor.

Zguduitorul războiu, ce și-a lărgit fioroasa lui aripă peste cele mai luminate țări ale lumii, zi de zi, și noapte de noapte, cheamă mereu la încăerări sângeroase, cete nefârșite de vieți omenesti, și cu cât mulțimile ostașilor înaintează către liniile de bătae, goluri de moarte fac în rândurile lor năpraznicile arme, ca'n urmă să rămână trupurile schiloade, obosite și reci ale acelor, cari cu flori la pălărie și cu cântece de vitejie pe buze, au plecat pătruși de o datorie sfântă.

De pe câmpiile ude de sânge, se întorc oștenii spre vetrele străbune, tinerii luptători, ale căror jertfe au fost mari, deoarece și-au jertfit propria lor viață, și cu cât se reîntorc mai mulți, cu atât grija tuturor se îndreaptă spre ei, căutând să le aline suferințele trupesti și durerea desna-dejdi. Stau și mă uit cum vin mereu. Obosiți, palizi și triști.

Oșteanul este icoana vie a patriei întregi, ridicată în cea mai din urmă străduință dureroasă a ei; el este omul, care a luptat, a suferit și a răscumpărat cu sângele, cu carnea și cu oasele lui, dreptul fiecărui de-a se mândri cu numele de cetățean al patriei. Noi laudăm bucuros vrednicia tuturor soldaților noștri, cari se împotrivesc dușmanului; ne închinăm în fața acelor, cari au adormit pentru totdeauna, dar vitejia acestora, a morților, nu a putut izbi și ochii, ei vorbește numai inimilor noastre. Cel întors de pe câmpul de luptă este eroul a cărui rană se vede însă, și trecând numai, sau târându-și picioarele frânte pe uliți iese la iveală întreaga frumusețe a jertfei pentru patrie, pe care a adus-o!

Cei cari au căzut pentru patria lor, n'ar trebui ținuți de morți,

zice undeva poetul Maeterlinck. Un alt nume de cinste ar trebui să le dăm, fiindcă nu poartă nici o legătură cu cei ce și sfârșesc viața în tihnă, cele mai de multe ori o viață goală, neroditoare. Moartea e întotdeauna grozavă, la care singura abatere o dă moartea de pe câmpul de războiu. Intotdeauna este urmată de desperare și nemiscare, în brațele gloriei însă moartea-i mai minunată decât nașterea, căci în urma ei se naște o altă viață durabilă. Nici o altă viață nu poate da naștere unei trăinicii, decât aceea care într-o clipă este aruncată de-o viață tânără cu dreptul zilelor și a anilor unei vieți. Nu este altă jertfă asemuitoare aceleia adusă de ei.

Dela noi atârână să reîncepem firul vieții lor rupt așa de grabă. Orice credință avem, oricare e Dumnezeu la care ne închinăm, e sigur, că viața e unită cu moartea și morții și viețuitorii nu înfățișează decât diferitele clipe ale vecinicii. Morții noștri nu sunt îngropați sub glie ei în inimile noastre; ei trăiesc în noi, în felul cum noi simțim cu ei. Ne sunt mai apropiați decât dacă i-am ținea îmbrățișați; sunt împreună cu noi în orice clipă. Să ne îngrijim ca urmașii lor, să nu vadă decât fapte și să n'audă decât cuvinte vrednice de amintirea lor.

Mulțimea simte bine lucrul acesta și pentru aceea își descopere cu evlavie capul în fața răniților și a urmașilor acelor, cari și-au dat viața pe câmpul de luptă; ea salută cu inima caldă mărimea jertfei lor.

Soartea este cu mult mai crudă pentru cei nenorociți și pentru orfanii rămași pe drumuri decât pentru cei cari mor în cinstea unei cuceriri și biruințe; ea îi lasă în viață, dar le răpește pentru tot-

deauna cele mai mari bucurii; ea îi aduce în mare parte la sapă de lemn și în neputință de-a-și câștiga cele de lipsă pentru traiu.

Dacă vorba a „jertfi”, sau „a te jertfi” pentru ceva, avea până azi prețul ce i-se cade unui ideal sau unui vis frumos, faptele mari cari mișcă acum lumea întreagă, coboară ideea aceasta din înălțimea visului, în împărăția realității. Noi vedem cum s'au adus și se aduc jertfe uriașe pretutindenea. Arma aceasta, ca una din cele mai ducătoare spre biruință, o zărim lucind și înălțându-se schinteietoare în tot locul. Jertfe de sânge și jertfe de bani. Miliarde pe cari le subscriu popoarele pentru de-a-și mântui țara de primejdie, o dovedesc aceasta prea limpede. Nenumărate societăți și institute de binefacere s'au înființat, pentru ca să se întindă astfel mână de ajutor nu numai statului spre împlinirea trebuințelor celor mai de lipsă, ci din propriul îndemn, ca să se dea și ajutor acelor, cari își primejdiesc viața fie în lăuntrul țării, sau fie în afară pe câmpurile de luptă. Gândiți-vă deci și la nenumărații orfani, cari rămân pe urmele războiului fără de părinți în voia sorții fiind nevoiți să alerge în căutarea unei bucături de pâine din poartă în poartă. Singur numai gândul acesta este în stare să ne cutremure din creștet și până în tălpi, și să ne miște până la lacrimi. Parecă ți-e rușine de fiecare ban, pe care-l păstrezi în buzunar, ca prisos, peste trebuințele traiului, și nu l-ai jertfit încă, pentru alinarea groaznicelor dureri ale omenimei nenorocite.

Statul, ce-i drept, a luat măsurile, care se cer pentru a micșora pe cât este cu putință cruzimea războiului; el a publicat o listă a ajutoarelor ce le dă ostașilor nenorociți, sau familiilor acestora. Atât însă nu e de ajuns. Trebuie ca și noi, fieștecare pen-

tru sine, să ne ținem de-o datorință sfântă, să contribuim cu ceva pentru de-a mântui pe orfanii noștri. Fiecare dintre noi a încheiat o datorie cu văduvele și orfanii soldaților noștri, cari au luptat pentru noi, pentru viața și fericirea noastră. Nu trebuie să îngăduim cu nepăsare ca după războiu să vedem prin orașe și sate alergând în coace și în colo cu hainele rupte, învineții de frig și flămânzi bieții copii orfani, ai căror părinți au trecut în lumea ceealaltă, fără să fi făcut totul pentru mântuirea lor. Înjosirea noastră ar fi mai mare decât a lor. Trebuie să-i ferim de această soartă neîndurată!

Dar pentru-ca vorba noastră să nu fie numai vorbă, iată că ne este dat prielul, să vestim cu mare bucurie, că fruntașii noștri din Sibiu s'au gândit să facă aici o casă de adăpost (orfelinat) pentru copii orfani ai ostașilor români, morți pe câmpurile de luptă. Aceasta o putem numi fapta cea mai frumoasă, cu care se începe un an nou, atât de săngeros, de întunecat și aducător de suferințe. La un singur semn s'au adunat 3400 coroane, cari bani vor sluji de temelie nenumăratelor daruri, ce vor veni, izvorâte din dubul de jertfă al poporului nostru.

Ne întoarcem deci cu toată dragostea, către voi, iubitorii noștri cetitori și către toți aceia, fie acasă s'au fie pe câmpurile de bătaie, în auzul cărora se vor sui cuvintele noastre și vă rugăm, să nu treceți ușor cu vederea peste acestea, pe cari vi le-am pus la inimă cu atâtea nădejdi. Cu cât se va aduna mai repede suma cerută, pentru înfăptuirea orfelinatului, cu atâtea încăperile lui vor adăposti mai repede sărmănelo vieți.

pripășite pe aici și pe coala și lăsate în grija Tatălui de sus. Incepând cu numărul acesta deschidem o colecție, și vom publica cu numele pe toți aceia cari vor binevoi, ca prin o sumă cât de neînsemnată să-și înscrie numele pe pietrele de temelie ale marelui case de adăpost ai nenorociților din vremurile noastre.

Policianii maghiari despre politica de naționalități.

La anul nou al ungarilor deslegându-se limba unor politicieni maghiari, au rostit și câteva vorbe despre naționalitățile cari locuiesc în țara noastră.

Felicitând pe prezidențialul partidului guvernamental contele Khuen Hédervary în numele partidului, a zis deputatul Dr. Ivan de Kowatzky:

„Acest război a îndreptățit și politica noastră de naționalități. Populația de naționalități s'a dovedit de un bun element de cetățeni și a dovedit, că însuși poporul este mulțumit cu soarta s'a. Concetățenii noștri de altă limbă maternă au măturat cu arma în mână ideea oricărui federalism care nimicește națiunea precum și a oricărei asupriri a naționalităților. Din rezultatele războiului se poate stabili că politica internă a ordnei și disciplinei Puterilor centrale a ieșit biruitoare asupra idealizmului Puterilor de Vest. Toate aceste direcții politice, pe cari le-a justificat astfel războiul, au constituit o parte a politicii partidului muncii naționale și sunt strâns legate de personalitatea contelui Khuen Hédervary.“

Răspunzând la această felicitare, a zis următorul contele C. Khuen Hédervary:

„Punctul de vedere observat în politica noastră de naționalități s'a dovedit de asemenea de corect, desmintindu-se prin aceasta toate acele păreri și calomnii, pe cari le-a cultivat și răspândit mai ales străinătatea nouă dușmănoasă. Să fim, pe lângă asigurarea suveranității

noastre și de aci înainte drocți și echitabili. Aceasta ne-o indică și experiențele făcute în război. Fie și de aci înainte ideea noastră conducătoare: liberalismul, singura idee, care poate concentra toate energiile națiunii, pentru-că asigură, ca toți să se simte bine în țeară prin aceea, că mulțumind cerințele statului, pot să trăiască intereselor sale separate.“

La contele Stefan Tisza a vorbit în numele partidului deputatul Albert de Berz-viczky (Prezidențialul Academiei Maghiare), care remarcând, că întregă populație a țării s'a contopit fără deosebire de naționalitate, confesie etc. în iubirea de patrie, a zis numai în general:

„In marea operă a viitoarei păci nu se va afirma nici când politica națională maghiară ca element extremist, fără de milă și tinzind la asuprirea altora. Noi n'am început războiul spre a cuceri, iar cumpăna statului nostru și al Monarhiei nu favorizează o politică de cuceriri.“

Răspunzând Contele St. Tisza, a zis între altele:

„Politica națională maghiară — după cum mi-o gândesc eu — a fost totdeauna așezată pe acel stâlp fundamental, de a ști uni în armonia sufletească a națiunii politice ungare și pe cetățenii patriei de altă limbă și a-i atrage spre ai avea în toate luptele și primejdurile pe partea noastră. Și sub acest raport este anul trecut bogat în experiențe remarcabile. Așa cred, că putem stabili, că noi cei-ce am contat la credința cetățenilor de altă naționalitate, am avut dreptate: am avut dreptate noi cei-ce nu ne-am lăsat amăgiți prin păsirea ofenzătoare a unor singuratici sau a unor anumite pături; am avut dreptate noi, cei-ce am simțit, că acest stat maghiar milenar nu este numai patria iubită a zece milioane Maghiari, ci și a douăzeci milioane cetățeni ungari. Patria a 20 milioane Maghiari, cari în momentele de cercări de primejdie, vor servi patriei lor cu credință egală, cu devotament egal.

FOIȘOARĂ.

Scrisoare.

(Nevastă).

I.

... Mare jale îmi străbate a mea inimă pustie,
Când îți scriu această carte, măi bărbate Vasile!
Mă gândesc ce zile-amare vei petrece azi în lume,
— Aruncat de valul sorții prizonier în țări străine!

II.

Rând pe rând îmi vine-aminte traiul zilelor trecute,
Când trăiam și eu odată, zile albe, fericite...
— Iară astăzi, câte doruri nu s'or trânge de durere,
Intr'un suflet trist și jalnic părăsit de mângâiere!

III.

... Și privesc casa-ți pustie, și tot lucrul stând de-o parte
Toate visurile mele, le văd dragă spulberate...
— Și apoi Doamne, cât m'apasă teama zilelor de mâine,
Când copiii din casă n'am să dau un pic de pâine!

IV.

Iată-ți scriu aceste rânduri tot în lacrimi și suspine,
Ca să știți și tu de-acolo cât de der mi azi de tine.
— Și Cristos te-aducă 'n pace din Siberia pustie
La copil și la nevastă, măi bărbate Vasile!

Rod. 1915

De Vas. Genie, teoh. abs.

Al patrulea Crai dela Răsărit.

— Legendă. —

Se povestește, că nu trei, ci patru au fost craii, cari văzând steaua în răsărit, s'au hotărât să se lase conduși de lumina ei, până când vor afla Mântuitorul nou născut. Ei se înteleasă să se întâlnească la un timp anumit în afară de oraș și să călătorească împreună. Trei din ei s'au și întâlnit la locul știut, dar al patrulea nu veni și astfel ei plezară singuri la drum și ajunseră cu bine în Vitteim, găsira pe Cristos și îi oferiră darurile lor: aur, smirnă și tămâie.

Al patrulea crai încă porniseră spre locul de întâlnire, dar în drumul său el dădu de un om, pe care tâlharii îl jefuiră de tot avuțul său și-l mai și bătușera lăsându-l plin de răni. Craiul lega rănile omului, îl puse pe calul său și tocmai se cugeta: ce i-ar fi putut oferi, în locuindu-i astfel pierderea îndurată? când i se păru că aude o voce, care i zice: „Dă-i una din pietrele scumpe ce le-ai luat pentru regale“

Al patrulea crai avea trei pietri scumpe: un diamant, un rubin și un opal, pe cari voia adăcă să le dăruiască și el tânărului rege!

El scoase deci diamantul, îl dăde omului și plecă îngrabă mai departe.

Când ajunse la locul de întâlnire, văzu cu părere de rău, că întârziase. Deoarece însă lumina stelei dela Răsărit strălucia și acum tot așa de frumos ca și mai înainte, el porni după ea, zicându-și în sine: Poate că deja în orașul cel apropiat voi ajunge pe prietenii mei!

Drumul era însă greu și cum el călăria tot uitându-se după stea, nu mai ajunse nici odată

Și, dacă cauză energiilor celei mari, a forțelor morale, pe care le-a știut afirma statul maghiar, alcătuit prin națiunea maghiară, găsim aceste două împrejurări și anume întâi, că acest stat este un stat național, că este creat prin națiunea maghiară, care i-a imprimat pecetea sa și al doilea, că acest stat maghiar a știut uni toți cetățenii săi în ideea unității națiunii politice și a știut să formeze din stat o ființă vie, un organism, ținut la oală prin toate fibrele, celulele și firele de nervi ale unei vieți comune, în care simte fiecare participant ca un organ al unui corp viu, înzestrat cu însușirea de a simți primejdia ce amenință întregul, în ale cărei cadre știu toate părțile cugeta, simți și lupta în puterea cuvântului.

A doua împrejurare, pe care voiesc să arăt este, că acest stat național, această unitate a națiunii politice, nu se întemeiază pe asuprire, ci pe deplina egală înțelegere, pe drepturi departe mergătoare pentru cultivarea diferitelor limbi și culturi, pentru cultivarea cu dragoste a intereselor și simțirii frățești.

Dacă vom deci să păstrăm și să întărim aceste două izvoare mari de energie ale națiunii maghiare și ale statului maghiar, trebuie să mergem mai departe pe această cale, trebuie să ne dezvoltăm mai departe în această direcție și să zidim mai departe. E vorba să construim întregul organism al statului național maghiar și mai puternic și mai complex, al înzestrat cu arme unde este de trebuință, ca să poată înfruntă cu succes toate tendințele dușmane. Lipsurile ce se arată sub acest raport ici și colo în organismul nostru de stat trebuie să le întregim, bine înțeles, avem să continuăm tradiționala politică maghiară, care a priceput să lege pe cetățeni de limbi stăine cu firele de aur ale dragostei și alipirii de noi. O nobilă chemare așteaptă pe acest teren statul maghiar învingător, națiunea maghiară învingătoare. După acest război mondial, pe care l-am luptat împreună cu credință unită, având a mulțumi învingerea și credincioasei stator-

nicii a cetățenilor noștri de altă limbă — după acest război al lumii care a restirat multe neîncredere, a risipit multe neînțelegeri, aducând sufletele mai aproape unele de altele — acum, când curge sângele mai energic în vine, când palpiteză vinele mai cald, acum a sosit momentul a se contopi într'adevăr și în întregime în dragostea de patrie, și a crea o stare, în care prin deplina egalitate de drept, prin cultivarea tuturor intereselor, în încredere și iubire în care se poate simți bine și fiecare cetățean de limbă nemaghiară, care are voința a fi un membru credincios al națiunii politice unitare maghiare."

DEPEȘI.

Crâncene lupte pe frontul rus și în Bucovina.

Cernăuți. — Pe frontul rus au început lupte foarte violente care se țin ca un lanț nesfârșit începând de la Marea Baltică până la granița românească. Rușii atacă în câte 16—20 rânduri fără de nici o considerare la pierderile ce le suferă. Risipa mare de muniții ce se face arată că Rușii au primit mari cantități de muniții de tot felul.

De asemenea pe frontul bucovinean, respective în Bucovina se dau lupte extrem de violente. Rușii încearcă, rupând frontul austro-ungar să intre în Bucovina apoi trecând prin Ardeal să înceapă o «vâlguroasă» ofensivă în contra Serbiei?

Rușii fac sforțări urtase pentru ajungerea acestui scop al lor, dar până acum fără rezultat.

Correspondentul Magrini telegrafiază din Salonic cu datul de 1 Ianuarie n.

Membrii coloniei franceze și corespondenții ziarelor din statele Înțelegerii I au vizitat azi pe generalul Sarrail, ca să-l felicite de Anul-nou. Sarrail a răspuns într-o vorbire scurtă spunând că o mândru, că stă în fruntea armatei franceze orientale.

Pe noi nici când nu ne au bătut — a spus generalul francez — și am

rămas totdeauna stăpâni pe câmpul de luptă.

În sfârșit Sarrail și-a exprimat speranța că învingerea va fi de partea aliaților.

Comandantul francez a fost felicitat de Anul nou și de generalul grec Mosopulos, în numele corpului de armată al treilea grecesc, care se găsește în Salonic.

Mosopulos a dat de Anul-nou un ordin de zi adresat tuturor autorităților grecești și soldaților din Salonic, în care spune:

— Țara noastră iubită, în urma stărilor extraordinare, e împresurată azi de dușmanul ei vechiu. Face amintire în urmă de izbânzile corpului de armată în cele două campanii din urmă și spune că Grecia chiamă azi din nou sub drapel pe fii săi ca să opere cu arma teritoriul grecesc câștigat cu mari jertfe de sânge.

Ordinul sfârșește: Ofițeri și soldați! Nu va fi nici un laș între voi și nimeni nu-și va părăsi locul, când gloriosul nostru rege se va pune în momentul dat iarăși în fruntea armatei ca să apere drepturile țării și să vă conducă la noi învingeri.

Ziarul berlinez „Deutsche Tageszeitung“ publică un articol despre politica României în legătură cu misiunea lui Șebeko.

— Se pare, — spune ziarul, — că se discută acum ce se va întâmpla și se oferă României pentru fiecare din ele un preț politic deosebit. Trebuie să fie important pentru Rusia să aștepte, cât mai curând posibil, ce vrea și ce va face România.

Se crede, că Brătianu nu găsește încă veni momentul de a lua încă o poziție hotărâtă sau, dacă a luat-o, de a o face cunoscută. Brătianu a înțeles cu toate prezicerile despre căderea sa și despre apropiata sa hotărâre definitivă, să-și mențină mâna liberă și să nu fixeze politica României de nici o parte. E posibil, ca să fi fost de mai multe ori în pragul hotărârii definitive. Au intervenit însă mereu evenimente, care i-au permis să continue politica sa cea veche. Și acum are în mod evident credința că trebuie să mai aștepte.

Dacă această atitudine este utilă sau nu, interesează pe Germania mai puțin decât pe poporul român. Germania așteaptă în mod rece desfășurarea evenimentelor din România.

Istoria politicii externe a României în timpul războiului mondial va forma odată un capitol foarte interesant. Acest capitol însă nu s'a încheiat încă și cu cât bărbatul de stat, care conduce România, așteaptă mai mult, cu atât riscul său devine mai mare. Faptul că continuă să ia asupra guvernului român acest risc, permite să se tragă concluzia, că Brătianu sau are foarte mare speranță în succesul final al politicii sale, sau se teme de grave pericole și de mari pagube în cazul unei hotărâri imediate.

Regele Constantin al Greciei a făcut interesante declarații corespondentului lui Daily Chronicle despre situația critică în care se găsește azi Grecia.

Regele Greciei a spus coresponden-

pe prietenii săi. În cele din urmă însă sosi și el în Villem, dar găsi satul plin cu soldați români și de mână cari plângeau, căci înod dădu-se deja porunca ca toți copiii sugari să fie uciși. Prezentul era numai jale și plâns.

Trecând însă al patrulea era pe lângă o colibă, tocmai i se deta ocazie să vadă, cum o cărmănașă mână se ruga de un soldat să i cruțe copilășul. Craiul puși și el rugămintă pe lângă soldat dar acesta nici nu voia să-asculte ci credea în continuu:

— Dați-mi copilul!

Atunci craiul auzi o voce lină și dulce care-i zise:

— Cearcă și l'înduplecă cu rubinul tău!

Craiul îi deta trist p'atra cea scumpă și copilul rămase în viață.

Craiul porni apoi mai departe în drumul său. Setaua îl conducea de mai bine de 30 de ani. El umblase prin Egipt, Nazaret și Galilea, dar nicăieri nu l'văzuse încă pe rege.

Bătrân slet de puteri și desamăgit, el ajunsese în cele din urmă în Ierusalim și ca de obicei, întrebă și aici de rege.

— O, da — i se răspunse, — regele Iudeilor e aici: tocmai acum va fi răstăguit!

Și acestor cuvinte le urmă un răs batjocoritor, iar craiul se întoarse trist în altă parte, unde văzu o fetiță frumoasă, care tocmai cădea la picioarele unui om, ce voia să o ducă cu

sine. Fata îi datora omului niște bani și deoarece nu era în stare să plătească, avea să fie dusă ca sclavă. El însă îl ruga să o mai aștepte și totodată îl ruga și pe erai să o scape.

— »Dăi omului opalul tău!« — se auzi în internul craiului vocea dulce.

Acesta era însă tot ce-i mai rămăsese pe seama regelui, și totuși el dădu opalul și fata fu liberă.

Deodată însă cerul se întunecă, pământul se cutremură și casele începură să se clătine și să se prăbușească. O piatră, căzând de pe o casă, îl lovi pe erai și-l trânti la pământ. El însă zăcea liniștit și-și zise în sine:

— »Mor fără să fi avut parte de noroc. Pe regele meu nu-l voi vedea niciodată și și toate darurile mele le-am împărțit. Se vede, că nu sunt vrednic de o astfel de cinste.

Dar, tocmai când își zicea aceasta în gândul său, o lumină dulce spintecă întunerecul și în această lumină sta un om. Pe fața lui strălucea bunătatea și ochii lui erau asemenea unor stele. Și cu vocea cea plină de blândețe și de dulceață, care de trei ori șoptise în inima craiului, el îi zise:

Eu voi fi totdeauna cu tine. Și ceea ce Tu și făcut, unuia din acești mai mici frați ai mei, mie mi-ai făcut!

Candid C. Muslea.

tului că nu poate înțelege procedura Angliei. El nu se teme de un atac împotriva Greciei, dar pretinde, ca acesta să se dea pe față, iar nu pe ascuns.

La observarea că el e cumnatul împăratului Wilhelm, regele Constantin a declarat, că el e doar și nepotul regelui Angliei.

Mi-am dat cuvântul — a spus regele Greciei — că voi păstra o neutralitate binevoitoare și vreau să-mi țin cuvântul. Eu nu mi-am schimbat deloc părerea.

Interesele Greciei se pot apăra numai prin păstrarea cea mai strictă a neutralității.

Ca soldat o spun pe față că n'as îndrăzni să trag sabia împotriva Germaniei, care e mare și puternică.

De altă parte e de cumpănit că flota Angliei, în caz de războiu, ar nimicii coastele Greciei.

Trebuie să-mi dai drept, când caut să ocolesc atât primejdia germană cât și cea engleză.

Reprezentanții puterilor centrale au protestat pe lângă guvernul grec, împotriva faptului că Anglo-Francezii, în lucrările făcute în împrejurimile Salonului, au întrecut convenția stabilită cu guvernul grecos.

Imediat după ce s'a produs acest demers, miniștrii s'au întrunit într'un consiliu de cabinet, unde s'a discutat asupra chestiunii. Miniștrii au căzut de acord că nu au o bază pe care să se sprijine un protest al guvernului grec împotriva puterilor Quadruplei, dat fiind că s'a protestat odată asupra violării neutralității grecești.

Or, după părerea guvernului grec, un al doilea protest, din moment ce nu poate avea un efect, este nefolositor și ar putea agrava situația fără un folos practic. Pe aceste considerațiuni se întemeiază răspunsul la protestul puterilor centrale.

Un ziar italian scrie: Impotriva forțelor turcești, se zice că vor fi debarcate noi trupe engleze la Cavalla.

Dăt fiind caracterul de lupte de tranșee pe care l va avea războiul din Balcani, din cauza întăririlor făcute la Salonic, după modelul celor de pe frontul occidental, Germanii repară drumurile ca să poată aduce tunuri de calibru mare. Din această cauză ofensiva lor va mai întârzia puțin.

Incident la granița româno-bulgară.

Din București se anunță: Sâmbătă 19 Decembrie, o salupă bulgară a făcut sondajii pe Danăre, ajungând până în punctul Flămânda. Somat fiind de grăniceri, comandantul vasului s'a retras.

Pe la orele 10, o barcă, în care se aflau câțiva soldați bulgari, a ajuns până pe teritoriul român, cerând lămuriri grănicerilor români, de ce au tras salve de pușcă, când li s'a făcut somația.

Soldații bulgari însoțiți de către un ofițer, a cerut să vorbească cu garnizoana din Giurgiu.

Raportându-se cazul autorităților din București, acesta au hotărât arestarea soldaților cât și a ofițerilor.

Ancheta a fost făcută de către d. Măldărescu, dela statul major și de că. tră d. general Sutescu comandantul garnizoanei și d. prefect Iuca.

Din ancheta făcută, a rezultat că ofițerul cât și cei șase marinari bulgari n-au avut altă intenție, când au coborât pe teritoriul român, de cât acela ca să aște cauzele, cari au determinat pe grănicerii români, să tragă salvele de pușcă.

În urma acestei consfătuiri, ofițerului cât și celor șase soldați bulgari li s'a dat libertatea, înapoiindu-se în Bulgaria, pe la Ruscuk.

Pentru mobilizații din România.

București. — *Prim-ministrul român, d. I. Brătianu a declarat în camera română, că guvernul a hotărât să ste în ajutorul celor concentrați cu 5 milioane lei.*

Concedieri în România.

București — *Un ordin al ministrului de războiu român a acordat un concediu la toți soldații aparținători clasei 1914.*

Activitatea febrilă la Salonic.

Se află din Salonic: Aliații fac importante lucrări de întărire la Topsis pe calea ferată a Vardarului la nord-vest de Salonic. De asemenea și localitățile Ajrah și Balza la nord de Salonic și la nord-vest de lacul Langeza au fost evacuate de Greci apoi întărite de Anglo-Francezi.

Pentru răniții români.

București. — *Dna și d. Grigore Cantacuzino au dăruit suma de 2500 lei pentru ajutorarea Românilor de peste muntii răniți în războiu*

Vacanța camerei Române.

Budapesta. — Se anunță din București: Camera română a luat vacanță până la 2 Februarie n. 1916.

Tratative Româno-Anglo-Franceze.

București. — *Ziarele bucureștene aduc știrea că la ministerul de finanțe se tratează cu un sindicat anglo-francez vîndera unei mari cantități de cereale.*

Ruskij și Chwostow.

„Lokalanzeiger” află din loc bine informat, care au fost în tîvele retragerii generalului Ruskij, fostul locțiitor al țarului și comandant suprem de pe frontul rus. Cauza retragerii a fost un conflict cu atotputernicul ministru de interne Chwostow, care s'a amestecat samavolnic în comanda generalului. Chwostow a trimis de mai multe ori trupe în oraș, unde era răscoală, mai cu seamă la Moskova, ca să dea ajutor garnizoanelor în menținerea ordinii.

Față de o astfel de samavolnicie Ruskij a protestat înaintea țarului. Cum țarul n'a zis nimic lui Chwostow, Ruskij și-a dat demisia. Opinia publică e cu bravul și onorabilul Ruskij și în contra atotputernicului Chwostow. Și cum în țară e mare febră, acest caz o mărește și mai mult.

Arestarea consulilor în Salonic.

Agence Athènes anunță: Primul ministru Skuludis l'a primit pe ministrul plenipotențiar francez, Gouilleman, care i-a comunicat că împătrita înțelegere, deoarece a procedat la deținerea consulilor puterilor centrale numai, esad aviatorii germani atseceră Salonicul, nu se simte obligată ca să dea libertatea consulilor și accentuiază, că nu înțelegerea a căleat suveranitatea Greciei.

Pare că și din partea Greciei se consideră ca încheiată această afacere.

Deținerea consulilor din Salonic a urmat — după știrile din Atena — la îndemnul generalului Castellou, care într'o conferință mai lungă cu generalul Sarrail a arătat, că situația trupelor înțelegerei în Salonic e gravă, iar din cauza consulilor statelor dușmane nu se pot lua măsurile de pregătire militară. Sarrail a luat asupra sa în această conferință sarcina, ca să-i îndepărteze pe consulii dușmani din oraș.

Generalul Sarrail a declarat că înțelegerea anestează provizor Salonicul și astfel reprezentanții diplomației ai puterilor dușmane au fost provocați să părăsescă neamănat orașul.

Consulul austro-ungar a răspuns la această declarație, în numele reprezentanților diplomației aliați, că o astfel de declarație o pot primi numai din partea guvernului grec și că în vremea aceasta nu i va provoca să se îndepărteze, ei vor rămânea la locul lor.

În urma acestui răspuns a urmat deținerea consulilor la ordinul generalului Sarrail.

Școala publică nouă amănunte despre deținerea consulilor puterilor centrale:

La fiecare din cele 4 vile, în care erau consulatele, s'a dus câte un detașament de soldați cu un ofițer în frunte, cari intrând în edificii au provocat pe toți, cari i-a găsit acolo să-i urmeze.

— În baza cărui drept doriri să ne conștrângeți ca să vă urmărim — a întrebat consulul austro-ungar *Keratskovski*.

În baza dreptului care ni l'a dat generalul nostru, a răspuns ofițerul francez. Ne găsim pe teritor de războiu și em ordin să vă deșin, ca pe un dușman care patreze pe teritor de războiu.

Aceasta a fost instrucția care a dat-o generalul Sarrail ofițerilor în înțelegere cu generalul englez Mahon.

Consulul austro-ungar, precum și cel german *Walter* și cel turcesc *Kemal Bey* au fost conștrânși să se supuna. Consulul bulgar din întâmplare nu se afla în acel timp în vila consulatului bulgar. În locul lui a fost deșinut primul secretar al ministerului de externe bulgar. Mai târziu a fost găsit și deșinut și consulul bulgar. Dar nu numai consulii ei și toate persoanele, cari s'au găsit în acel timp la consulat au fost deșinute.

Comandamentul forțelor înțelegerei conștrânte în Salonic a continuat deșinările. Au mai fost deșinute numeroși supuși austro-ungari și germani, printre cari și al doilea director al băncii Banque de Salonique și corespondentul lui „Neue Freie Presse”.

Corrierei dela Sera i-se anunță din Salonic: Consulatele puterilor centrale sunt pășite de soldații înțelegerei. Consulatul austro-ungar e încunjurat de soldați din Algie și Zuavi. Ieri s'a început percheziția arhivei consulatelor.

Știrile sosite din Atena spun că consulii și funcționarii deșinute ai consulatelor au fost transportați la Mudros, pe bordul vasului francez Patrie. (Mudros e orașul principal cu port al insulei Lemnos din Marea Egeică).

Agenția telegrafică bulgară anunță că primul ministru Radoslavov a făcut în Sbornale următoarea declarație privitor la deținerea consulilor din Salonic:

— Impotriva samavolniciei am protestat și noi și am pretins ca Grecia să se folosească de dreptul ei suveran, deoarece consulii noștri n'au fost trimiși la Englezi și Francezi, și la guvernul Greciei, Englezii și Francezii s'au trezit numai acum că se găsec în războiu cu voi.

Partea literară.

Din războiu.

— Schiță. —

De I. Agârbiceanu.

După săptămâni, după luni, începură să vină vești dela cei duși în bătaie, alinaod pe cât amar puteau, inimile celor rămași acasă. În fiecare zi poșta aducea petecele de hârtii roșii scrise chinuit cu creionul pe genunchi, pe spatele unui tovarăș. Și cutare trăiește încă și cutare și cutare. În jurul oricărei scrisori se adunau, se îmbulzeau femeile, copilandri, pe ulițe, în curți, pe când bătrânii așteptau trișu și potoliți pe delaturi părănd gata să audă orice veste, fie cât de rea. Cei plecați din sat erau împărțiți la două regimente, unul din armata comună și unul de honvezi. În nestărșite companii. Cu cât trecea vremea știrile soseau tot mai multe dela toate companiile, afară de compania a unsprezecea dela regimentul de honvezi în care slujea George Pârnu și alți trei Români din sat.

De cei trei nu se mira nime că nu scriau: nu cunoșteau slova, dar George Pârnu ar fi putut să scrie să dea vestea și despre el și despre cei trei. Nevastă-sa, Stana, nu mai punea mână pe nimic, o frigea parcă orice atingere de lucrurile din casă ori din curte. Alerga la poștă, la femele cari primă știri, și după ce începură să vină rânjiți la spitalele din apropiere, femeia cu obrazii supti, iavinești, cu ochii arzatori era tot pe drum. Nime nu știa nimic despre George Pârnu, sergent la compania a unsprezecea, nici chiar de compania asta nu-și aducea nime aminte. Ea se întorcea cu ochii plini de spaimă ca peste o zi sau două să plece din nou pe la spitale.

— Dacă mai trăiește, rău face Pârnu ca nu-și scrie un gir nevastă, — ziceau oamenii.

— Ce greutate i-ar face lui o scrisoare? Scria ușor ca un dascăl.

— Măi, va fi scris, dar nu toate scrisorile vin. Se pierd unele.

— Ba se pierd cele mai multe, mai sunt destui cari n'au trimis nici o veste.

Trecuse anul dela începutul războiului, și oamenii din sat făcură cruce peste numele celor cari n'au mai dat nici un semn de viață decând se depărtară dela vetrele lor sărace. Soțiile și mamele mai nădăjduiau, dar oamenii ziceau așa:

— Din pământ nime nu poate scrie. Și zicând își plecau capul în piept.

Stana bătea mereu drumul la oraș, cu aceeași nădejte ca'n săptămânile cele dintâi. Ea spera încă. Nu putea crede că un om ca al ei se poate muri așa de ușor. În fiecare ceas îl vedea voinic, mândru și dus puțin pe gânduri ca'n clipa despărțirii. În fiecare ceas îi anzia cuvintele din urmă: »Rămâi sănătoasă. Grijește de copii. Cinci copii. Apoi, din fereastra vagonului: »O să viu înapoi, nu plânge. Când voi veni... când voi veni, dar cuvintele ce mai urmau, Stana nu le putu pricepe în furtunosul vifor ce se deslăoșui la plecarea trenului. Ea-l vedea și acum tot așa de voinic, tot așa de mândru. Cum ar fi putut muri?

La un an și o lună dela începutul războiului, iată sosește în sat unul dintre cei trei Români cari erau cu Pârnu la compania a unsprezecea, Vasile Dan. Oamenii se uitară, la el ca la o minune: venise slab, bolnav greu, abia târându-și un picior. Venia dintr'un spital. Nime nu putu vorbi cu el până ce nu-l descusu mai întâi Stana.

- Trăiește?
- Trăiește!
- Sănătos?
- Sănătos.
- De ce nu-mi scrie?
- Îți scrie, dar se vede că nu vin scrisorile.
- Lui văzut cu ochii tăi?
- Cu ochii mei.
- Doamne sfinte!

Dar după ce se duse Stana, Vasile Dan începu să povestească oamenilor ce-i făcură roată, și povestirea și începu așa că întâi își astupă gura cu palma.

— Ce-i? Întrebare mai mulți, a murit? Chilavul clătină din cap, și iar își duse palma la gură.

Oamenii nu înțeleseseră.

— Mut! șopti vasile.

— Cine-i mut?

— Pârnu! Acolo se întâmplă d'astea.

Oamenii își făcură cruce.

— Pentruce nu-l lasă acasă dacă-i mut?

— Il lasă da' nu vrea să vină.

— Doamne sfinte!

— Nu vrea. Până am fost eu acolo l'au pornit de vre-o trei ori spre casă, dar a fugit înapoi, și, minunea lui Dumnezeu, și-a găsit me-reu compania prin învălmășagul ăla. Au pus alt sergent în locul lui, dar el tot căpetenie se ține și acum. Să-l vedeți așa mut ce semne face în loc de comandă!

Ochii lui Vasile Dan se sgâiră pe-o clipă. Oamenii se cutremură.

— E nebun? întrebă cineva.

— Nebun. Dar nu face nimănui nici un rău, și știe umbla cu pușca, minune mare.

— Și i de mult așa?

— Ia' stai să vedem. Eu sunt în spital din postul Paștilor. Înainte cu trei luni de-a părăsi cu compania a fost pușcat prin coaste Roșu, și atunci Pârnu era încă sănătos și putea vorbi. Mi-aduc aminte că el a legat mai întâi rana lui Roșu și l'a dus în spate până la abulanța. Nu v'a spus Roșu?

Oamenii se priviră cu groază.

— »Roșu n'a venit acasă zise cineva.

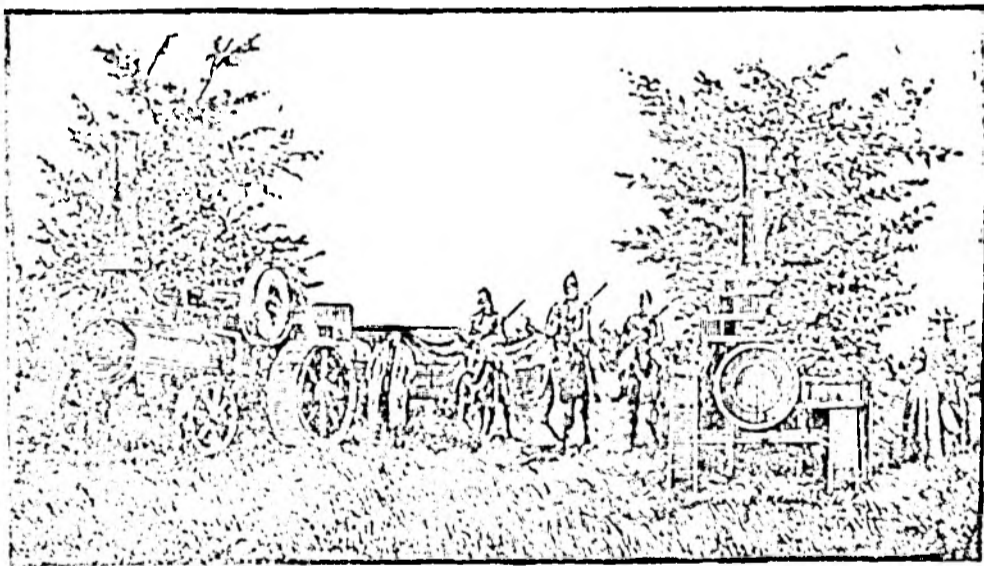
— »Ilul Va fi murit în spital zise cu greu, cu dinții strânși Vasile Dan. Așadar cam pe la Crăciun Pârnu era încă teafăr. A fost o minune de om; tot vesel decând s'a început focul și mereu ne spunea că o să vedem lucruri mari cât de curând. Ni se părea nouă că-i prea înfăcșurat, prea neliniștit. Aștepta mereu cova, dar nu știa ce. Nu cunoștea primejlia și de multe ori se făcea patrală de bancă voie să ocoloteze pe dușman. A câpătat și medalie. Dar neș po după Crăciun începu să vorbească într'auron. E-am prin Carpați în zapadă și ger. Cu

Amănunte din războiu.

În război se folosesc tot felul de apuzături, ca să înșele pe dușman. Apuzături de acest fel mai mult sau mai puțin șirete, sunt numărate. Unele din ele sau folosit atât de des, încât și-au pierdut rostul, fiindcă nu se mai lasă nimeni înșelat de ele. Dar încă la înșelățiile noi. Mă-mă-mă-mă se ivesc noi oamăni cu noi apuzături.

Între apuzăturile mai noi se pot socoti și așa numiții arb și călători. În războiele trecute armatele trebuiau să se ascundă numai dinaintea dușmanului, ca acesta să nu le vadă sau să nu le dea de urmă pe neașteptate. De pre-

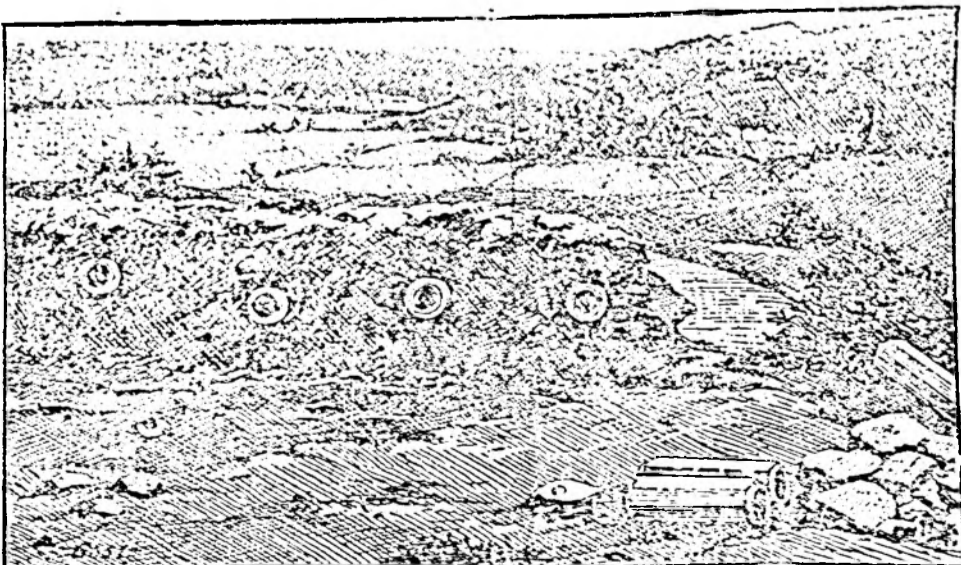
cești sunt trase de locomobile. Din depărtare o astfel de grupă călătorească se poate deosebi de loc de pădure sau câmpia înverzită din jur. Dar de aproape, se vede în forma unei mici păduri miștoare. Mai înșelători sunt astfel de arbori, dacă trupa stă în loc. Observatorului din aere-

zuit o trupă trebuie să se păzească bine și ca să nu fie observată sau văzută de aeroplan (mașină zburătoare) dușman. Spre pildă dintr'un astfel de aeroplan se pot arunca bomba asupra trupii, sau, văzând dușmanul din aeroplan cam câte tunuri ori câră au mențio sunt pe colo sau dincolo, după auzul ușor se cotește mărimea armatei din acea parte. De aceea, spre a se scuti de observările din aeroplan, se întâmplă că pe tunuri, câră de muniție sau de bagaje, se aşază crongi verzi.

Chilavul nostru de față ne arată cum sub o masă se transportă niște tunuri grele,

altă iscodiro nouă de-a înșela pe dușman ne arată chilavul al doilea: sunt tunuri fictive (false). De fapt, după o călmă s'au aşezat în verdeață niște țevi dela apeduct (pe care se scurge apă). Patrulele dușmane foarte ușor pot crede, că sunt țevi de tunuri (vezi cele patru puncte în câmp). Ducând vestea la trupă, aceasta pornește spre ele sau deschide focul asupra tunurilor observate. Dar atunci armata dușmană, care a stat ascunsă în alt loc din apropiere, in-

cepe adevăratul atac cu totul din altă parte.

Tot pentru înșelarea dușmanului, s'a întâmplat spre pildă, că pe petri sau în pași etc. au pus ciubici (șipci) și le-au dat formă de soldați. Dușmanul crede că-i armată luptătoare și dă năvală asupra ei, când colo se pomenește atacat cu totul din altă parte. De multe ori, prin astfel de mijloace simple, un comandant isteț înșală și bate o trupă dușmană poate mult mai mare ca a lui.

alții degerase și el, abia se mai târa, dar gura nu-i mai tăcea. Ce spunea? Minuni. Ce mai știu eu? Dinu Natului, degerat și el, fu luat pe listă să fie trimis la spital. Vine el la Pârnu și-l zice:

— Nașule cere-te și dumneata că ingheți de tot.

— Eu? Cum să mă cer dacă n'am nimic?

— Păi bine, nu-ți vezi picioarele?

Se umflaseră, crepară pantalonii pe fluier.

— Măi Dinule astea-s cizme nu, vezi tu?

Când am auzit așa m'am dus și eu să-l îndemn.

— Ascultă, jurate, și te du zic eu. Doctorul o să te creadă de bună seamă.

— Hm! a-ți vrea voi să rămâneți singuri aici să vedeți, singuri să fiți martorii! Dar nu mă duc! Nam nimis! Rise cu hohot, apoi tăcu mult și când începu să vorbească iar, glasul lui era cel de om sănătos, dar atât de greu, atât de greu!

— „Măi Dinule!” zise el. »Eu acasă nu mă mai duc. Eu acasă nu mai am ce căuta. Spune-i Stanei că-s mort, dar să nu mă plângă pe mine să se plângă pe ea.“ Iacă că aceste au fost cele din urmă cuvinte ce le-am auzit din gura lui. De atunci a mușit și vr'o două luni și jumătate cât am stat cu el, alt cuvânt n'am mai auzit să fi spus. De auzit aude, dacă-l întrebi stă în loc și se uită la tine, dar nimic nu mai zice. Dar poate va fi spus ceva despre toate aceste și Dinu Natului finul său.

Oamenii se priviră din nou cu groază.

— Na venit acasă! Grăi cineva.

— Nu? Și eu credeam că ăsta scapă! zise Vasile Dan, ca pentru sine.

Urmă un restimp lung de tăcere grea.

— Așa dar tu l'ai văzut de mult, cine știe mai trăiește și așa cum e, zise cineva într'un târziu. Capetele tuturor se ridicară de pe piept și ochii sclipitori se pironiră pe fața lui Vasile. Dan Pârnu fuse mulți ani jurat în satul lor, om deștept lucru mare, drept la inimă și bun ca pânea caldă. Tot satul ținea la el.

— Dacă n'ar mai trăi! oftă Vasile. Dar cred că trăiește. Să-l fi văzut așa cu picioarele umflăte cum ținea pași cu toți, cum se țira pe brânci ca șarpele, fără nici o greutate. Cred că nu mai simțea durerile, ba până am fost și eu la companie, îi mai trecuse puțin la picioare. Poate vr'un glonț, dar n'are crede: glonțul nu vine la cei care îl așteaptă, la cei cari nu se feresc de el. Multe minuni vezi pe acolo! Unul stă cu săptămânile neacoperit în calea plumbilor, pipă în vreme ce gloanțele-i șueră pe la ureche, și nu l atinge moartea, altul stă ascuns în șanț o lună și în clipa în care se ridică și cade pe spate. Pe seamă tot soarta omului, la care cum e scris.

— Păi bine până a fost sănătos de ce n'a scris și la nevastă?

Vasile Dan tăcu un restimp, parca că se gândete.

— Mi se pare v'am spus, zise el, că deși era mereu vesel, după câteva zile de lupte ni se părea nouă prea aprins, prea iute. Poate de atunci i-se începu nebulia, că am fost în iad cu toții — compania a unsprezecea, — așa ceva nici se vede. Se aprindea aerul, se spârgea pământul, se văsetau râniții. Asta a fost la săptămâna după ce am ajuns în Galiția. După ce am scăpat atunci, m'am gândit eu mai întâi că pentru ce se omcară oamenii, și încă așa de cumplit cum fiarele nu pot. Dar asta s'o lăsam încurcată. De ce era numai vorba?

— De ce n'a scris Pârnu vr'un gir la muliere până a fost sănătos, zise un glas.

— Aha! N'a scris pentru că după iadul ăla tot zicea că are să-i scrie nevastei o veste mare. Și până nu sosia vestea, nu voia să-i scrie. Ei, vedeți că mă încurc! Ce știu eu ce-i umbla prin cap!

El tăcu de odată și nu mai răspunde la nici o întrebare. Oamenii, rând pe rând se împărțiră.

De când sosi în sat Vasile Dan, nu era zi în care Stana să nu vină la el și să-l descoasă, și nu era zi în care să nu-i trimită epistole bărbostului, cerând în fiecare zi adresa dela Vasile.

După trei luni, pe la mijlocul lui Noembrie, la mica gară de lângă sat se coborî un sergent înalt, cu musteple bălane și tot făcea semn cu mâna cuiva din vagon să se grăbească. Dar când văzu că e înzadar se urcă din nou și

aduse de mână pe un om chuldat, care nu voia să se coboare. Omul era în haine militare, șterse dar fără chipiu-i, era alb ca zăpada la păr, dar fața-i era roșie și trupul puternic.

— Ei să mi dai pace, neamțule, eu mă duc acasă nu știi, zicea omul codindu-se mereu.

— Dar aici e satul tău mă f'ior! și striga Sasul trăgându-l mereu de braț.

Erau mulți săteni la gară dar nime nu-l cunosc pe cel cu capul gol.

— Să fie dela noi? se întrebară câțiva miraji.

— Dela voi, dela voi, răspunde năcăjit sergentul de sas.

— Aș, nu se poate!

— Nu se poate! Iaca se poate! mai zise Sasul trecând cu cel cu capul gol printre oamenii încrămeniți.

Il duse la primărie, îl dădu în seamă, salută și se întoarce la gară.

— D'omne sfinte! Era să nu te mai cunosc, frate Pârnu, zise primarul, un om bătrân abia putându-și stăpâni lacrimile.

— Cum să mă cunosti, dacă Sasul m'a adus aici în loc să mă lase să merg acasă. Nici eu nu te cunosc, zise George Pârnu c'o voce aspră puternică.

— Nu mă cunosti? întreabă primarul.

— De unde să te cunosc? Eu cunosc pe primarul dela noi, pe Manuil, cu care am fost în slujba satului.

— Eu sunt, Pârnu — șopti bătrânul.

— Aș, dumneata! Primarul dela noi știu eu cum e acum: poartă haine de argint. Vezi că eu am stat un an de n'am putut vorbi, curat ca popa Zaharie tatăl sfântului Ioan Botezătorul. Pe urmă am avut o vedenie și mi-a zis ingerul: Scoală-te și te du acasă și voi vedea minunea! Satul tău frumos peste măsură, tot case mari ca la oraș, casa ta palat împărătesc; curtea ta plină de toate bunătățile, numai boi patru mii; femeen ta în haine de mătase; copiii tăi în haine de aur și primarul în haine de argint. Și am venit dar iată pe aici sunt ulițe strălucite și garduri și case acoperite cu paie și sărăcie, sărăcie mare. Nu-i satul meu aici, lasă-mă să plec.

Biata Stana abia l'a putut ținea acasă trei zile, a patra i-a pierdut urma. N'o mai cunostea nici pe ea nici pe copil, nici casa, nici curtea, nici șura numai pe căne îl cunostea. Cănelo a dispărut cu el deodată. De atunci George Pârnu rătăcește prin sat: să-l afle pe al său, dar cum nu întâlnește niciari strălucirea ce i-o arătasă bietul lui creier n'are pace niciari. Umbla însă neobosit dintr'un sat într'altul, se mira cum pot oamenii trăi în astfel de colibi și-i cheamă pe toți să vină cu el în satul lui să vadă traniu minnat ce-i acolo. Uneori o prina și dus acasă, dar scapă din nou și-și continuă rătăcirile. Nu face nimic dintr'un rău, devine furios numai dacă esto pnut închia. Și astfel o lăsat în pace. În loc să-și piardă nădejdea de-a mai întâlni minunea văzută de el, nădejdea i crește din zi în zi.

Răniții, bolnavii întori din lupte, cari tânjeau pe acasă în concedii, când îl văd și-l au în vorbini se fac albi ca peretele. Din cât pot îl înconjură. Creștinii ceilalți îl ascultă entremuși, cu lacrimi în ochi.

Vasile Dan pare mai vârtos la inimă. El zice mereu.

— Dacă'r muri ar fi o binefacere. Dar nu va muri curând, ceci nădejdea moare greu.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 13 Ianuarie n.

Dorim tuturor abonenților și priletenilor gazetei noastre an nou fericit. Totodată ne tâlmăcim nădejdea că anul acesta 1916 îl vom sfârși mai vesel și mai fericiți, gustând roadele păcii și binecuvântarea biruinței asupra dușmanților noștri!

Spre orientare.

Facem cunoscut, că acesta e cel din urmă număr, care se mai trimite celor care nu și-au reînnoit abonamentul pe anul 1916. Rugăm deci pe cei care n'au trimis încă banii ca să grăbească

cu trimiterea lor, altcum în săptămâna viitoare nu vor mai primi Foai. Scumpetea de azi nu ne permite a trimite mai mulți numeri, iar pe așteptare încă nu se poate da.

Toți abonații »Foii Poporului«, fie vechi sau noi, primesc gratuit obiectivul »Calendar de părete«. Acest calendar în alți ani l-am adaus la numărul de Crăciun sau Anul nou. În anul prezent îl vom adaugă la numărul viitor. Cu calendarul de părete am întârziat puțin, din cauză că n'am putut răzb. cu tiparul.

În zilele acestea s'au mai isprăvit câteva mii de exemplare din »Calendarul Poporului« pe anul 1916. Trimiterea se face cu cea mai mare grijă și grabă. Astfel avem nădejde, că și aceia, cari încă nu l-au primit până pe Anul nou, de bună seamă îl vor avea până pe Bobotează. Considerând însă stările grele de azi, ne rugăm de puțină îngăduință și bunăvoință. Rând pe rând vom mulțumi pe toți. La calendar tipărim mereu, astfel că toți cei care au comandat sau mai comandă, vor putea primi cât de multe. De asta să nu fie deci nimenea îngrijit. Iar pentru cele câteva zile întârziere să nu fie nimenea în nume de rău.

Pe abonații vechi li rugăm să lățească cât mai mult Fosia în cercul cunoștințelor lor. Numeri de probă trimitem la dorință ori cui gratis. E destul a ni se scrie pe o carte postală. Pe de altă parte ne rugăm, ca la reînnoirea abonamentului sau în câștigarea de noi abonați să nu se treacă cu vederea urcarea abonamentului, care acum este: pe un an 5 cor. 40 bani, iar pe o jumătate de an 2 cor. 70 bani. Deodată cu trimiterea abonamentului o potrivit a trimite bani și pentru câteva calendare (40 bani pentru fiecare calendar, iar 5 bani deosebit pentru poștă).

Aviz pentru intrarea sub drapel. În urma chemării generale făcute în baza articolului de lege XX din anul 1886 și respective articolului de lege II din 1915 a celor obligați la gloate: Indivizii obligați la gloate născuți în anii 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, afară de aceia cei născuți în anii 1891, 1895 și 1896 mai depar o toți indivizii (muncitorii, bijerarii, boltașii șel.) născuți în anii 1873—1897 (carniz. (întrebuințați) în baza legilor despre gloate oră despre prestațiunile de răboiu, de unde însă au fost concediați, dacă la revistele de înfășoșare de gloați supletorie au fost aflați abili pentru serviciul de arme, și nefiind de după nume scutiți, sunt datori a intra la serviciul activ de gloate în ziua de 17 Ianuarie anul 1916 la sediul Comandei de completare a honvezimei r. u. și respective la sediul Comandei districtuale imp. și reg de completare indicat pe foaia de legitimație pentru gloați.

Acenata dispozițiune în urma chemării gloatei imp. reg. austriace se estinde și la toți acei supuși austriaci, precum și la indivizii aparținători provinciilor Bosnia și Herțegovina, născuți în anii indicați mai sus, cari cu prilejul revistei de înfășoșare supletorie de gloați ținută în anul curent pe teritoriul țărilor sfintei Coronae ungare au fost aflați abili pentru serviciul de arme la gloate.

Toți acei indivizi cari până în ziua indicată mai sus prin intrare de bună voie au fost înrolați în armata comună imp. și reg. ori la honvezime (fie ca voluntari de un an), fără considerare la care au de naștere aparțin, sunt asemenea datori a intra în serviciul activ de gloate în ziua de 17 Ianuarie anul 1916.

Nu sunt datori a se prezenta la serviciu până la ulterioare dispozițiuni mașinării și fochiștii profesionali de pluguri cu vapor sau de motor aparținători anilor de naștere mai sus indicați și aflați buni la reviste, dacă într'adevăr sunt împiegați la asemenea mașini.

Cei cari se prezintă la serviciu trebuie să aducă cu sine încălțăminte tari, scule de muncă, scule de curățit, albituri de lână și ciorapi (obiecte) de lână. După hrana consumată în ziua intrării sub drapel i-se cuvine fieștecăru a desăgubirea de 1 corcană.

Prețul încălțămintelor și al albiturilor de lână, dacă se vor dovedi de folosire în serviciul militar, se va reînnoiește proprietarilor după valoarea aceluiași.

Cu prilejul intrării sub drapel proprietarului foaiei de legitimare pentru gloată călătorește gratuit pe calea ferată în clasa a treia (pe vapor în clasa a doua); acea foaie de legitimare pentru gloată însă la distribuția biletelor va fi a să viză încă de vreme înaintea de plecarea trenului sau a vaporului.

Acel individ obligat la gloate chemat la arme, care nu se prezintă la termenul și locul fixat, va fi dus cu forța brașii și conform §-lui 4 al articolului de lege XXI din 1890 despre pedepșirea neascultării manifestate față de porunca de chemare militară va fi pedepșit cu închisoare extensibilă până la doi ani.

Indivizii obligați la gloate cari doresc a intra de bună voie în hoavezimea r. u. ori în armata comună imp. și reg. inșiși pot alege între limitele legii corpul de armată, însă după intrarea în serviciul activ numai la acel corp își pot cere asumerea, la care au fost împărțiți ca obligați la gloate.

Făcut în luna Decembrie 1915.

Necrolog. Maria Rohau născ. Pandea după scurte suferințe și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului Duminecă, în 2 Ianuarie st. n. a. e., la 4 ore dimineața, în etate de 45 ani.

Cătră abonați.

Numai câteva zile mai sunt până la sfârșitul anului acesta, care e al 23-lea dela înființarea foii noastre. În acest timp trecut, destul de lung pentru o gazetă românească, ne-am străduit să facem tot ce-am putut pentru îmbunătățirea foii, deși prețul de abonament e un bagatel. Dovadă despre ceace am făcut sunt numerii „Foi Poporului” din anii din urmă, când așa credem, foaia noastră ajunsese a mulțumi destul de bine pe orice cititor. Ne simțiam deci pe calea înaintării continue și speram la un progres tot mai bun, care să ne facă cu puțință o și mai mare ridicare a foii.

Dar acum aproape 17 luni de zile a erupt marele războiu european, care, nu mai încapo îndoială că ne-a lovit din multe părți și pe noi, ca și pe alții. De atunci încococe numărul abonaților e în continuă schimbare: aci mai mulți,

aci mai puțini, dupăcum se fac asențările și conchemările sub armă dat fiind și aceea, că cetitorii noștri se compun în cea mai mare parte tocmai din masele de jos ale poporului.

În legătură cu nesiguranța abonaților merge mulțimea schimbărilor de adrese încococe și ’ncolo, un lucru care încă ne îngreunează grozav administrația. În privința acea-ia foile de zi au ajuns totuși la an fel despăgubire, fiindcă guvernul le-a scutit de-a plăti în decursul războiului marca postală, care pentru fiecare număr face 2 bani. Foile săptămânale nu se bucură însă de acest favor. Parcă acestea n’ar fi încă dintre cele mai dorite de popor și mai mult cerute gratis prin spitale!

Pe lângă aceste neajunsuri din afară, războiul a adus pe capul nostru o seamă de neajunsuri interne: mai multe persoane, cari scriau la Foaie, sau cari lucrau în tipografie au fost mobilizate. Locul unora s’a putut ocupa de alții, dar îndeosebi în tipografie avem azi mașini cari stau în nelucrare de peste un an de zile, deși în ele e capital de zeci de mii de coroane investit. Iar când astă primăvară a trebuit să ne părăsească și editorul și redactorul responsabil, n’a fost lucru ușor să putem asigura scoaterea mai departe a foii.

De 17 luni de zile încococe, fiecare săptămână și lună ne pune în față la noi greutăți: nu treceam bine peste un neajuns cu cenzura, ne venia altul cu tipografia, posta sau expediția. Odată ne băga în gânduri dela cine să mai cumpărăm hârtie, care se impuținează și scumpește mereu, altă dată că ne trebuie cerneală pentru tipărit, benzină și alte diferite uleiuri scumpe în tipografie. Pe scurt: câte greutăți ne-au adus acest an, numai noi știm!

Ca toate acestea, nu ne-am retras de loc dela postul și chemarea noastră,

Iar în viitor de asemenea avem de cuget a nu ne lăsa nici în fața celor mai mari greutăți, pe cari omul le poate încă învinge. Voim să rămănem credincioși steagului desfășurat acum 23 ani, străduindu-ne a trece și prin aceste zile grele, nutrind speranța într’un viitor mai fericit.

În fața împrejurărilor grele când toate materiile s’au scumpit așa de tare — spre pildă hârtia a ajuns azi la un preț aproape îndoit ca înainte de războiu, — ne vedem însă constrinși și noi a urca prețul abonamentului cu o coroană la an, și adevă dela 4 cor. 40 bani la 5 cor. 40 bani. Prin urmare, de acum înainte „Foaia Poporului” va costa:

Pe un an 5 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an 2 „ 70 „

ceace Vă rugăm a lua în seamă la trimiterea abonamentului pe anul viitor, spre care scop la numărul 55 am adăus mandate postale.

Când aducem aceasta la cunoștință, nutrim speranța, că toți cetitorii și abonații vechi înțeleg scumpetea din zilele acestea, și prin urmare, nu numai că ne vor rămănea credincioși și pe mai departe, ci vor îndemna și pe alți să aboneze „Foaia Poporului”, care e cea mai veche și mai bună foaie populară. Din parte-ne avem nădejde, că vom trece și peste aceste zile grele, astfel ca în curând să facem foaia noastră și mai bună de cum a fost în anii trecuți până acum.

De încheiere mai amintim, că numerii de probă se trimit la dorință oricui gratis. E destul a ni se cere pe o carte postală, scriind adresa cât se poate mai lămurit.

Redacția și Administrația „FOAIA POPORULUI”.

Redactor responsabil: Dr. Ioan Broșu.
Pentru editură responsabil: Ioan Herceș
Tiparul: „Tipografia Poporului”

Publicațiune.

Un urma ordinațiunii ministeriale din 27 Decembrie 1915 Nr. 4586 din 1915, începând cu 10 Ianuarie anul acesta (1916) nu i permis nimănui, care nu i producător de bucate să consume făină de grâu, sezară și orz ori din amestecul acestora de persoană și pentru o zi, mai mult de 240 grame (adecă pentru o lună 7 2 kg. de persoană). Pentru persoane cari săvârșese lucrări mai grele, porțiunea zilnică poate fi ridicată la 300 gr. pe zi, iar producenți pot consuma 400 gr. de persoană pe zi.

Productele amintite de făină, precum și pânea făcută din ele, începând cu 10 Ianuarie 1916, pot fi puse în vânzare numai pe baza biletelor de făină și de pânea date de magistrat. Aceste bilete poate să le capete numai acela ale cărui provizii uni nu acopere trebuințele sale în înțelesul ordinațiunii date, de mai sus.

Acela care, are pentru răstimpul până la 16 August 1916 provizii de bucate și de făină, cari trec peste trebuințele stabilite după planul de mai sus, este obligat să le deie. la magistratul orașului, plătindu-i prețul maximal hotărât de autorități, pentru ca să se provodă populațiunea cu făină.

Aceste provizii de făină și bucate (prisoard) trebuie anunțate, în zilele din 11 până la 13 Ianuarie anul acesta, autorității industriale a

Orașului. Anunțarea se face în gr alf-betic, și anume în 11 Ianuarie 1916 aceea a căror nume de familie se începe cu litera A până în G în 12 Ianuarie litera H până la O, iar în 13 Ianuarie litera P până la Z.

Nagy-zeben 7 Ianuarie 1916
Magistratul.

Indovic Perencz

croitor de hârtieși
SESTIU, strada Cisnădiei Nr. 12

recomandă p. t. publicului
cele mai noue stife de
toarnă și larnă în mare
asortiment.

Noutățile
avem chiar acum, pentru tralno
de hârtieși stife indigene
de cari se execută după măsură
cu maș. moderne vestimentate pro-
prio: Sacho, Jaqueta și hârtie
de salon, cu creșeri foarte
moderne.

Deosebită atențiune
pentru stife de stife pentru
păcălari și „Reglari”, cari
se pot foldeaua în deposit bagat.

Împreună reverențios con-
sultăm la atelierul meu, în per-
sonă a stife deosebita atențiune
a St. deosebită propri și teologi ab-
soluti. — În cazuri de ne-
satisfacțiune în vânzare
recomandăm de daine în timp
de răz. — Uniforma pentru
păcălari, cari și tot felul de arde
de hârtieși, după prescripțiune
deosebită de erii ozi.

Nr. 2659/915 2278

Concurs.

Spre întegritatea primului post de moșă comună în comuna Felek (Avrig) devenit vacant prin abdicere, se scrie concurs cu termenul până la 31 Ianuarie 1916.

Reflectantele să-și înainteze rugărilor până la termenul indicat la subscrisa primărie.

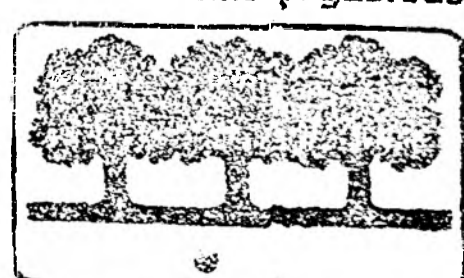
Felek (Avrig) 30 Decembrie 1915.
Primăria comună.
David, prim. Răduțiu, not. com.

O casă,

Zidită solid, cu prăvălie și cu licența pentru băuturi sigilate, trafic și sare, împreună cu o grădiniță și o vie de 2500 de vițe, apoi și o grădiniță de pomi cu 200 de feluriși pomi bine roditori, o de vânzare, din mână liberă. Informațiuni se pot căpata la: Marktschelken Nr. 259. Șeica mare.

Berea albă și neagră din Bereria dela Trei-Stejari în SIBIU

este foarte bună și gustoasă

Ca berea sa
deosebită
foarte cău-
tă se poate
vedea și de
acolo că com-
părtitori
sunt
marele bere

„FOAIA POPORULUI“

pe **CÂMPUL DE LUPTĂ**

se poate trimite ori-unde și cu începere de ori-când, ceea ce aducem la cunoștință cititorilor noștri, spre orientare, în urma mai multor întrebări ce primim mereu.

Prețul abonamentului este: **2 cor.** pe timp de 5 luni de zile.

Pentru abonamente pe câmpul de luptă statorim prețul de 2 cor. pe timp de 5 luni, fiindcă știm, că suma de 2 cor. (în bani de hârtie, bancnote de câte 2 cor.) se trimite mai ușor. Schimbarea adresei altunde, tot pe câmpul de luptă, sau mai târziu în vr'un oraș ori sat din lăuntrul Monarhiei austro-ungare, se face gratuit; e destul a scrie noua adresă pe o carte postală, unde să se spună însă și adresa de mai înainte.

Abonamente de acestea se pot face și din partea celor de acasă, cari doresc să trimită Foaiă la vr'un neam sau cunoscut de pe câmpul de luptă ori în altă parte a Austro-Ungariei.

E meritul războiului că am învățat să cruțăm!

Aceasta să manifestă imai ales la produsele economice. Astăzi să prețuiesc multe cari până acum preste tot nu au fost luate în considerare.

Acuma e timpul pentru sfârmitul (șnicuratul) cucuruzului. Până acuma au fost cocenii cucuruzului o rămășiță fără preț! Astăzi însă nu mai sunt!

Nu aruncați cocenii de cucuruz pe gunoiu, nu-i ardeți fără scop!

Moara cu cilindre în Dicsöszentmárton cumpără acești coceni cu bani scumpi și plătește pentru toată 100 kg. K 3.50

Atențiune!

Fiește care să adune coceni și să-i vândă în moara cu cilindre!

Mai consult-e dacă în fiește care comună să află una sau două perșane cari pentru o plată corespunzătoare adună acești coceni pentru moara cu cilindre.

Cine-e aplicat la acest serviciu să-se înștiințeze la noi.

Dicsöszentmárton în Decembrie 1915.

Prima moară cu cilindre din valea Târnavei mici.

Albina Institut de credit și economii.

Crema de dinți

KALODONT

70 filleri

Vânzare de mobile.

Din cauza magazinului îngrămădit ajung la vânzare cu

prețuri reduse considerabil

cam 20 de mobile pentru camere de dormit, de doamni, sufragerii, garnituri de club și salon, de bucătărie și mobile singuratică, precum și covoare, perdele etc; la

EMIL PETRUȚIU, Strada Salz 37,
Fabrică de mobile.

Telefon Nr. 47

Telefon Nr. 47

Cel mai vechiu și mai mare institut financiar românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA“

institut de credit și de economii în Sibiiu

Filiale: Brașov, Bozoviciu, Elisabetopole, Lugos, Mediaș și Mureșoșorheiu

Agenturi: Orșova, Sânmărtin, Sânmiclăușul-mare și Șelca-mare

Capital societar	K 6,000.000.—
Fonduri de rezervă și penziuni	„ 2,350.000.—
Portofel de cambii	„ 17,700.000.—
Imprumuturi ipotecare	„ 12,400.400.—
Depuneri spre fructificare	„ 24,500.000.—
Ecristuri fonciare în circulațiune	„ 10,000.000.—

Primește depuneri spre fructificare cu **5-5** $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{10}$

după terminul de abdicere, plătiind însuși dărea de interes

execută asemnări de bani la America și îngrijește încasări de cecuri și asignațiuni asupra oricărei pieși, mijlocește tot felul de afaceri de bancă. — Orice informațiuni se dau gratis și prompt atât de Centrala din Sibiiu, cât și de filialele și agenturile Institutului.

Direcțiunea.

ATELIERUL FOTOGRAFIC

din Piața mare Nr. 19

este complet renovat și înzestrat cu cele mai moderne aparate și mijloace tehnice.

Proprietarul cel nou, își va da silința să satisfacă pe deplin dorințele publicului.

Ca specialitate lucrez după fotografiile vechi și stricate, ca de pildă a celor căzuți în războiu, tablouri mărite și pictate, cari vor fi cu totul asemănătoare.

Observare: Văduvele și orfanii celor căzuți în războiu vor avea scăzământ în plată.

Rugând să mi sprijiniți noua mea întreprindere, semnez cu stîmă:

RUDOLF KUNTE, fotograf

Sibiiu, Piața mare Nr. 19,

vis-à-vis de prăvălia lui Fuchs.

Sprîjinii Industria română!

Vasile Ban,

depozitul de încălzăminte — la „Cisma mare roșie“.
Sibiiu, Strada Ocnel (Burgergasse) Nr. 7, Sibiiu.

Atrag atenția onoratului public din loc și jur că mi-am asortat

depozitul cu ghete

de tot felul și de lux pentru copii, dăme și bărbați.

Prețul după cursul zilei

1500 părechi de bocanci

cu prețul dela 20 cor până la 28 cor. luerați din materialul cel mai bun pentru doamni, muncitori și militari.

Serviciu prompt.

Tot același depozit se află în strada Cisnădiei Nr. 49 sub firma **L. Ban.**

Nu perdeți ocazia și vă convingeți!